

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

za Avstro-Ogrsko . . . K 4—
» Nemčijo . . . » 5—
» ostalo inozemstvo . . » 6—
za celo leto.

Naročilna naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravnistvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvu lista »Mir« v Celovec, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnehranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVI.

Celovec, 28. decembra 1917.

Št. 52.

Leto miru — pozdravljeno!

Grof Czernin, naš zunanji minister, se je odpeljal v Brest-Litovsk, pogajat se z Rusi za mir. Glasilo zunanjega urada »Wiener Allgemeine Ztg.« pa svari pred velikimi upi na mir. Naravno! Rusi so za splošen mir, ki ga naj sklenejo narodi. Le tak mir bo držal. Posebni mir so Rusi voljni skleniti le tedaj, ako njihovi zavezniki odklonijo splošen mir. Angleži so tudi izjavili, da ne marajo sporazumnega miru, ampak hočejo zmagati in mir nam diktirati. Kljub temu pa ni mnogo upanja na poseben mir z Rusi, ker naša in nemška diplomacija niste za mirovna pogajanja sprejeli podlage, na kateri se Rusi hočejo pogajati. Rusi so na narode in ne na diplomate izdali oklic za mir. V tem oklicu so za samoodločbo narodov, to je narodi morajo imeti pravico, da sami o svoji usodi odločujejo. Le tako bodo narodi zadovoljni in se ne bo treba bati novih vojn. Naša vlada pa je to načelo odločno odklonila. Se več: tozadevni ruski oklic je, kakor so naši poslanci v zbornici dokazali, potvorila, da bi ga narodom zamolčala. Naša vlada pa je zavrgla tudi načelo Rusov, da naj sklepajo mir narodi in ne diplomati, sklicujoč se pri tem na pravice krone, da ima namreč samo cesar pravico, sklepati mir. Čehi, Jugoslovani, Ukrajinci pa stojé odločno na stališču, da naj sklepajo narodi po svojih zastopnikih mir. »Avstrijski narodi so mnenja, da je diplomacija po poklicu v treh letih vojne odpovedala in ne bo dosegla cilja,« je rekel v mirovni debati v poslanski zbornici nemški socialist Seitz.

Dr. Korošec pa je izjavil, da grofu Czerninu ne zaupajo in zato želijo, kakor zahteva tudi vlada boljševikov, naj se sklepa mir od naroda do naroda, od ljudstva do ljudstva in ne od ljudstva do izbranih grofov, ki vojne niso nič čutili. Narodi naj sklepajo mir, ki so krvaveli, in ti bodo mir gotovo tako sklenili, da bo res trajen.

Podlistek.

Marija išče prenočišča.

(Konec.)

Ko pridejo drugi večer po Marijino podobo, zmolijo najprej pred podobo sledečo:

Molitev k Mariji, ki išče prenočišča.

O kako veselo je zdaj in kratkočasno pri nas bilo, ko smo imeli Marijo in Jezusa, pa tudi našo preljubeznivo Mater pri sebi na prenočišču. In zakaj bi veselo ne bilo, saj je le tam prava sreča in blagoslov božji, ljubi mir, ljubezen in potrpežljivost, res nebeško veselje doma, kjer prebiva Marija z ljubim Jezusom in sv. Jožefom. Tudi nam se je zdelo, da imamo nebesa odprta, ko smo imeli Marijo med seboj. Toda čas je potekel, solnce božje za goro hiti, in ravnokar so zvonovi večno luč zapeli, nam pa oznanili milo žalostno slovo, da Marija od nas gre, kajti dalje se ji mudi na poti v Betlehem, kjer se ima razsvetliti rojstvo edinorojenega Sina večnega Očeta, da bi odrešil grešno zemljo in zopet spravil z Bogom Adamov rod. O, usmiljena Marija, brezmadežna Devica, mi sicer vemo, da moraš našo hišo zapustiti in se na drugo prenočišče podati, če hočeš v Betlehem priti, kakor Ti je zapovedano bilo. Pa se nam vendar neizmerno milo vidi, ker se Ti od nas odpravljaj in od naše hiše slovo jemlješ. O Marija, sladka Devica in ljubljena Mati naša, pojdi torej v imenu božjem. Z Bogom, srečno hodi, srečno popotvaj, daj Ti ljubi Oče

»Vsak minister«, je rekel dr. Korošec, »bi v tako usodnem trenutku iskal zvez z zastopniki narodov, da bi se z njimi pogovoril o ciljih. Naše zunanje ministrstvo je pa to odklonilo. Vojno so sklenili brez nas, a sedaj hočejo še o miru odločevati brez avstrijskih narodov. Kar se nas Jugoslovnanov tiče, moramo reči, da nimamo zaupanja do tistih, ki so sedaj pooblašteni, da odhajajo k mirovnim pogajanjem. Zato smo že v delegacijah skupno s Čehi izrazili željo, da bi vsi narodi Avstrije dobili priliko, udeležiti se mirovnih pogajanj. Menim, da bi mirovna pogajanja le pospešilo in toliko ugodneje na nje vplivalo, če gremo nasprotni strani na roke. Boljševiki so 9. novembra izrekli željo, kdo naj bi prišel k mirovnim pogajanjem, in predlagajo, naj se mirovnih pogajanj udeleže zastopniki vseh narodov, ki se vojskujejo ali ki vsled vojne trpé. Menim, da delamo v smislu tistih, s katerimi se sedaj pogajamo in vsled tega ne preprečujemo miru.«

Grof Czernin odklanja zahtevo po samoodločbi narodov, ki je bila v mirovni ponudbi boljševikov od naše vlade zamolčana. Dr. Korošec je o tem v govoru povedal: »Bili so časi, ko so v Avstro-Ogrski pripoznavali samoodločbo narodov, bili so tudi časi, ko smo trpeli, da so se tuje države vmešavale v notranje avstrijske razmere. Bilo je leta 1915; tedaj je naša vlada italijanski državi priznala samoodločbo italijanskega naroda.«

Očitajo nam, da smo si besedo »pravica samoodločbe« dobili od entente, od sovražnikov. To moramo resnici na ljubo odločno zanikati in izjaviti, da je ta ideja pri nas Jugoslovnanih in tudi pri drugih slovanskih narodih od 1848 dalje vedno živela. Bili so seveda časi, ko je ta ideja dremala, ampak ta težka vojna in njene bridke izkušnje so zopet oživile idejo pravice do samoodločbe, oživile koprnenje po svobodi in samostojnosti pri vseh zatiranih narodih. Nismo se učili od entente. Svoboda je bila v nas samih, zrastle pa je do nove sile po krivdi militarizma in političnih oblasti, ki niso storile svoje dolžnosti.«

Dr. Korošec je nadaljeval: »Sicer sta nas Czernin in Seidler tolažila, da imamo parlamente in naj si svoje pravice izvojimo v ogrskem in avstrijskem parlamentu. Menim pa, da bi tisti, ki bi ta izvajanja smatral za resna, sam ne bil resen. V tem parlamentu ima po 43.000 Nemcev en mandat, po 55.000 Jugoslovnanov enega, na Koroškem 100.000 Slovencev po enega (pa še tega so tako sestavili, da je negotov. Op. ured.), po 60.000 Čehov enega in po 105.000 Ukrajincev po enega. Vemo, da imamo sicer splošno in direktno volilno pravico, da pa nimamo enake volilne pravice, torej tudi ne enake pravice. Pravijo, da si bomo lahko svojo narodno samoodločbo dobili tukaj v parlamentu. Dobro! Potem pa nam boste morali dati tudi svobodo, da bomo mi jugoslovanski poslanci o svoji samoodločbi tudi res sami odločevali. Če nam to priznate, dobro, potem je stvar že odločena; prosim, berite le našo deklaracijo z dne 30. maja. Tam najdete našo samoodločbo.«

Iz govora dr. Korošca je jasno, da bi bil mir z Rusi verjeten in mogoče na podlagi, kakor jo zahtevajo naši poslanci. Vlada in Nemci, ki to podlago zametujejo, vojno samo podaljšujejo. Trdimo še več. Ne moremo si misliti, da bi tudi ostali sovražniki našo mirovno ponudbo odklonili, ako jo stavimo na podlagi, kakor zahtevajo Jugoslovani, Čehi, Ukrajinci in socialni demokrati. Izgovor entente, da z militarističnimi državami ne morejo miru sklepati, postane ničeven. Sovražni narodi bi potem svoje vlade prisilili k miru, ker si želijo miru nič manj kakor mi. Do tega bo tudi prišlo, ker mora priti, in zato iz srca pozdravljamo leto 1918., leto svetovnega miru!

Vojna med boljševiki in Ukrajinci.

Rusija hoče mir; utrujena je in njena edina želja je, odložiti orožje. Tako so se zadnje tedne glasila poročila, ki so došla k nam. Najnovejše vesti pa poročajo, da je Rusija kljub hrepenenju

Slovo Mariji.

O Marija, Mati ljuba, o zakaj od nas greš? Kako nas bo Tvoja zguba srce pekla, Ti ne veš.

Oh, ostani v naši hiši, Mati, saj je kratek čas, src otroških prošenj usliši, ne podajaj se od nas.

Pa zastonj teče solzica iz objokanih oči; čas poteka, Porodnica, v Betlehem se Ti mudi.

Ne pozabi, da Marija prenočila si pri nas, o zato pa tovaršija naša bodi vsaki čas.

K Tvojim nogam pokleknili bomo, dobra mati, zdaj, za slovo Te naprosili Svoj svet' blagoslov nam daj.

Kadar nam bo zapustiti v smrtni noči le ta kraj, daj nam zopet Te častiti pri Očetu vekomaj.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, češčena bodi, o Marija, zdaj in na vekomaj. Amen.

Nato odidejo v sprevedu z Marijino podobo, moleč sv. rožnivenec, k drugi hiši, kjer se isto ponavlja. Pri devetih hišah (na božični večer v župnišču) prenočijo Marijo. Zapisal Anton Mlinar.

nebeški dobre usmiljene ljudi najti, kateri Te bodo z veseljem vzeli pod streho, Ti radovoljno postregli, Te lepo častili in Tvojega ljubega Sina Jezusa Kristusa pobožno molili. Nam pa, o Marija, sveti materni blagoslov daj, da vedno v naši hiši ostane. O Marija, predno od nas greš, nas in naše vse blagoslovi, blagoslovi nam dušo in telo in karkoli imamo. Usmili se pa, o Marija, tudi naših ljubih rajnih in vseh tistih duš, katerih trupla so bila iz te hiše spremljana na pokopališče. Prosi za nje pri sedežu svete milosti božje, da večni mir in pokoj uživajo in jim sveti večna luč. Pa, o mila Mati Marija, kakor Ti danes od naše hiše slovo jemlješ, tako bomo tudi mi morebiti čez malo časa odtod za vselej slovo jemali in se na dolgo večnost podali. Oh, takrat ne pozabi, o Marija, da si na poti v Betlehem pri nas prenočevala in pridi s svojim ljubim Sinom Jezusom, da ga naše uboge duše za popotnico in zastavo večnega življenja vredno prejmejo. Pridi, o Marija, pa tudi s svojim ljubim ženinom, sv. Jožefom, svojim tovarišem na sedanjem prenočišču, da nas tolažita v zadnjem vojskovanju na zemlji, v grenki smrtni uri, in naše duše spremljata v ljubo Očetovo hišo in srečna nebesa, kjer sveti božje obličje in Tvoje lepo obličje, o Marija, večno gledati in uživati želimo. — Vemo, o Marija, da se Ti dalje mudi, ker na drugem prenočišču Te že z gorečimi željami pričakujejo. Pojdi torej k njim in prinesi jim obilno nebeških darov; nam pa, o dobra Mati, odpusti, če smo Ti slabo stregli, Te premalo častili. Predno greš, o Marija, nam še svoj sveti materni blagoslov daj, našim dušam pa sveti raj izprosi. Amen.

Po tej molitvi se poje v slovo sledeča pesem:

po miru napovedala vojno — sebi. Petrogradski listi poročajo, da so se Romuni na južnozpadni (ruski) fronti priklopili Ukrajincem. General Ščerbačev da je imenovan za vrhovnega poveljnika cele ukrajinske fronte.

Ukrajinci so se torej pridružili kozaškemu poveljniku Kaledinu, ki prodira v južni Rusiji in je boljševikom iztrgal že več mest. Ultimatum, ki so ga boljševiki stavili Ukrajincem, torej ni imel uspeha.

Moč boljševikov očitno peša. Krivi so pač sami. S svojim brezobzirnim nastopom so pognali vse manj radikalne stranke v združen odpor. Proglasili so popolno svobodo, zapirali pa vse, ki z njimi niso bili enakega mišljenja: voditelje kadetov, pristaše Kerenjskijeve vlade in novejši čas člani ukrajinske rade, ki bivajo v Petrogradu. Naravno je, da si njihovi nasprotniki mislijo: Tako svobodo smo v dobi carizma tudi imeli.

Nič manj slaba je njihova taktika nasproti navihanim Angležem. Ruska tiskovna korespondenca poroča namreč, da so voditelji boljševikov razglasili: Rusija nasproti angleškim grožnjam ni brez moči in varstva. Kot protiukrep bi se n. pr. moglo zgoditi združenje ruskih čet s turškimi četami v Mali Aziji in Iraku, kar bi Angleško spravilo ob Perzijo in Mezopotamijo. Boljšega orožja boljševiki Ukrajincem in svojim strankarskim nasprotnikom pač niso mogli dati v roke, ker si pač ni mogoče misliti, da je med vsemi Rusi domoljubje popolnoma ugasnilo.

Žal, da ta taktika boljševikov ovira mir, in če se kako ne predrugači, se bo grof Czernin lahko kmalu povrnil iz Brest-Litovska brez miru ali pa z mirom boljševikov, torej samo one stranke, ki niti ni drugim kos. Ko bi imeli namreč boljševiki večino, bi bili otvorili konstituanto (ustavni zbor), pa so jo le prepovedali.

Delegacije.

K žalostnemu poglavju.

V vojnem odseku avstrijske delegacije je tožil delegat Fon, kako kruto so postopali s civilnim prebivalstvom pod pretvezo, da je politično osumljeno. Vojaštvo je očitno kazalo, kako zaničuje poslansko zbornico, ker je menilo, da ne bo več sklicana. Poslanec dr. Rybař je bil namenoma določen za posebno eksponirano (nevarno) mesto na Javorčku; poslanec Vukotić je bil talnik in pozneje ne glede na zdravniško pričevalo in vojaško neizvežban prideljen neki marškompaniji. Ko so bili poslanci pri sklicanju poslanske zbornice vojaške službe oproščeni, niso hoteli odpustiti dr. Vukotića. Šele na prizadevanje Jugoslovanskega kluba je bil oproščen vojaške službe. Pri vojaških sodiščih so predstojniki vplivali na sodnike. V Ljubljani je bil pri nekem procesu zavoljo razžaljenja Veličanstva pristojni poveljnik pri vsej razpravi navzoč, da bi oplašil avditorje in druge člane vojnega sodišča in je tako res dosegel obsodbo dotičnih obtožencev. Avditorji so bili za oprostitev odgovorni. Člani vojnega sodišča so morali pogostoma razsoditi tako, kakor je želel poveljnik. Pa tudi poveljnik včasih ni bil varen. Tako navaja delegat Fon slučaj, ko sta bila neki poveljnik, ker je potrdil neko oprostilno razsodbo, in z njim vred neka vojaška priča, ki je ugodno izpovedala za obtoženca, par dni pozneje kasirana. Fon omenja končno, da so po zopetni osvoboditvi Gorice v mestu plenili in da so bili vinogradi v deželi na mnogih krajih upustošeni.

Delegat dr. Waldner se je pritoževal čez oficirje. Z najglobljim obžalovanjem mora konstatirati, da je bilo zadržanje oficirjev na ožjem vojnem ozemlju koroškem nasproti civilnemu prebivalstvu takšno, da se je sprl s svojo znano pristranostjo za vojaštvo. Oficirji so nasproti civilnemu prebivalstvu pokazali popolno zaničevanje, ne morda samo posamezni oficirji, marveč bi mogli reči, da je bil to duh zadržanja proti civilnemu prebivalstvu — čim višji, tem huje — kakor da bi civilno prebivalstvo ne imelo nobene pravice do spoštovanja in vstrežljivosti. Zadržanje oficirjev je bilo takšno, da je bilo prebivalstvo prestrašeno in se je komaj upalo gibati. Patriotično prebivalstvo koroško je moralo prenašati čisto neutemeljene krivice, predvsem od strani oficirjev skupne armade. Duh, ki je vladal, je prihajal od poveljnika armadne skupine, od generalnega polkovnika Rohra. Ko je po njegovem odhodu stopil na njegovo mesto neki drug general in pozneje prejšnji vojni minister Krobotin, je bilo postopanje drugačno. Od tega časa ni bilo več slišati tožb. Če se hoče, da se bodo oficirji in prebivalstvo sporazumeli, potem mora prej izginiti stanovska domišljavost oficirjev, v kateri so vzgojeni, in njihova popolna odtujenost nasproti ljudstvu in nerazumevanje za težave in skrbi ljudstva.

Nadalje se zavzema za izboljšanje vojaškega kazenskega reda. Predvsem je nevzdržljiv vpliv, ki ga imajo poveljniki na neodvisnost vojaških sodišč. Bolje noben proces kakor neredno postopanje, kakor postopanje pod krinko pravičnosti, neodvisnosti in nepristranosti, ki je pa pod mogočnim vplivom in poveljniško besedo višjega poveljništva. Kar je slišal pri obravnavanjih justičnega odseka kot njegov načelnik, mu bo neizbrisno ostalo v spominu.

Usodni „p. v.“ in „p. u.“

Delegat Stribny pripoveduje, da je bil zavoljo „politične nezanesljivosti“ k različnim polkom prestavljen. Zelo grenka je bila zlasti v prvih letih vojne usoda moštva, ki je bilo označeno s „p. v.“ (politisch verdächtig = politično osumljen) in s „p. u.“ (politisch unverlässlich = politično nezanesljiv). Nikdar niso izvedeli, česa se jih dolži in kdo da jih dolži, tako da se nikdar niso mogli braniti in da so bili kratkoma obsojeni. Pri nekem polku so poslali 16 politično osumljenih na bojišče, petnajst učiteljev in enega kmeta. Kakor hitro so prišli na rusko fronto, jih je poklical polkovnik iz strelskih zakopov in je pred ostalim moštvom opozoril nanje s pozivom, da jih pri najmanjšem sumljivem gibanju pobijejo. Pridjal je, da bo vrle vojake za tak čin poljubil. Tak „ponk“ se daje navadnim ljudem, ki nimajo mnogo razuma in razsodnosti! Večina politično nezanesljivih je bila prestavljena k nemškim in madjarskim polkom. Življenje je bilo zanje pravi pekel, ranjeni so morali s prvo formacijo zopet na bojišče, celo v bolnišnici je bilo na tablici nad njihovim vzglavjem označba „p. v.“ ali „p. u.“! Ranjeni superarbitrirani, za vsako črnovojniško službo kot nesposobni spoznani so morali opravljati najtežja dninarska dela, brez ozira na njihovo izobrazbo; tudi enoletni prostovoljci in šarži, čeravno to službenim predpisom nasprotuje. Dopustov niso dobivali, tako da po tri leta niso videli svoje družine. Na Moravskem se niso zadovoljevali s posameznimi ovadbami, iz gotovih čeških krajev so kratkoma vse učitelje proglasili za „politično osumljene“, tako da so morali to usodo deliti tudi vzorni avstrijski patrioti. Nihče ni mogel za protivno vojaško gibanje delati večje propagande kakor ta kratkovidnost. Pri komur so našli pisemski papir z znakom češke šolske Matice, kakor je naprodaj v vsaki tobačni trafiki in papirni trgovini in branjevkah na Češkem in Moravskem, ta je bil izgnan, kot „politično osumljen“ je moral na bojišče. V nekem rezervatnem povelju praškega vojaškega poveljstva se je opozarjalo, da ni izključeno, da bi se tak pisemski papir v slučaju ujetništva rabil za legitimacijo.

Govornik graja, da imajo tudi zdravniki v svojem ravnanju vezane roke. Bolane in za vsako vojno službo nesposobne osebe se pošiljajo na bojišče, na zdravnike se vpliva z rezervatnimi povelji in s stalnim poseganjem vojaških mogotcev. Dogaja se, da vojaški poveljniki manj sposobnih ne pošljejo k superarbitraciji, zdravniško pričevala raztrgajo in dotičnega proglasijo za sposobnega za bojišče.

Razmere v Möllersdorfu.

Govornik opisuje razmere v vojaški kaznilnici v Möllersdorfu pri Dunaju. Hrana v tem zavodu je tako slaba in pičla, da mnogo kaznjencev same slabosti ni moglo več hoditi. Normalni ljudje so zblazneli. Od 1. januarja do julija v Möllersdorfu ni nič manj kaznjencev umrlo kakor 120. Največjo krivdo teh razmer ima kantiner, ki še danes na zavodu gospodari.

Politični pregled.

Čehi in Jugoslovani.

Predsedstvo Češkega Svaza posl. Staněk, Klofač, Haberman so se 20. t. m. oglašili v lokalni Jugoslovanskega kluba, da pozdravijo Jugoslovane za novo leto. Predsednik Staněk je imel na dr. Korošca nagovor, v katerem se mu je v imenu kluba in po sklepu parlamentarne komisije najpristraneje zahvalil za podporo in sodelovanje s Čehi, poudarjajoč politično preudarnost in prizadevanja dr. Korošca za solidarni nastop 30. majnika. Končal je z besedami: V boju za sveto pravico hočemo ostati v bodočnosti kakor en mož, v solncu in temi, v dobrih in zlih časih, do končne zmage, ki nam prinese sadove boja za svobodo naših narodov. Sporoči, prosim, dragi brat, bratskemu svojemu narodu, pozdrav našega naroda in njegove iskrene čestitke k novemu letu, srečnejšemu ne samo za nas, nego tudi za vse človeštvo. — Ravnotako prisrčno je odgovoril milemu bratu dr. Korošec: S srca pozdravljam misel Vašo, da ob priliki razhoda povemo svojim

rojakom, kako naš in Vaš narod navdajajo v tem boju čustva bratske zvestobe. Spominjajoč se na leto 1917, leto trpljenja, krvi in žalosti je poudarjal skupno demokratsko zahtevo po samoodločbi narodov. Geslo „zvestoba za zvestobo“ ostane nam sveto. Pri tem se ne brigamo za grožnje z leve in desne: naš narod nas je poslal, le njemu odgovarjamo pred zgodovino, ki bi nas obsodila brez usmiljenja, ako nismo brez strahu in obzira storili svoje dolžnosti. S prošnjo, da mili brat sporoči staroslavnemu češkemu narodu pozdrav trpečih Jugoslovancev, konča z besedami: L. 1918 nas bo videlo še tesneje strnjene v boju za svobodo. Dal Bog, da nam njena zarja kmalu zasije!

Preiskovalna komisija in nemški nacionalci.

Nemški nacionalci besnijo zavoljo vojaške in civilne komisije, ki je prišla na Koroško raziskovat krivice, ki so se med vojno godile Slovencev. To besnenje je pa le umetno kazano. Saj moramo govoriti pravzaprav le o eni komisiji, civilni, vojaška je pa prišla itak le za parado v deželo in je tako hitro odšla, da se prav nič ni vedelo ali čutilo, da je „delovala“. O sestavi civilne komisije pa poročamo na drugem mestu. In vendar je že samo dejstvo, da je nekdo le malo potipal „koroški sistem“, spravilo nemške nacionalce popolnoma iz ravnotežja.

Dne 19. t. m. so se na svojem „Deutsch-nationaler Mittwochabend“ posvetovali o interpelaciji posl. dr. Korošca in tovarišev glede preganjanja koroških Slovencev. Poročilo o tem posvetu v „Freie Stimmen“ denuncira zopet preganjanje Slovencev kot „slovensko-klerikalne vročkrvneže, ki so zavoljo svojega preveč odkritega panslavističnega srbofilstva prišli s sodišči v dotiko“ in jih sedaj interpelacija slika kot mučnike in nedolžna jagnjeta. S to denunciacijo nemški nacionalci iznova potrjujejo, kje je iskati vira za preganjanje Slovencev. Kljub temu pa „Fr. St.“ kar v naslednjem stavku trdijo: „Cela interpelacija je lažniv in obrekovalen hujskaški spis najgrše vrste, enak hujskaškemu spisu »Vilajet Kärnten«, ki je izšel pred vojno.“ Potem se „Fr. St.“ hudujejo na imenovani dve „izvenkoroški“ preiskovalni komisiji. Seveda, domače koroške preiskovalne komisije bi si želeli! Kar načelnika nemškega Volksrata bi poslali preiskovat, in ta bi našel seveda takoj kak „kranjsko-slovenski Vorstoß“, kakor imenujejo preiskavanje cesarskih komisarjev. „Novo izzivanje Nemcev“ imenujejo tudi to akcijo. In sklenili so, poslužiti se stare, izvožene politike nemških nacionalcev, sklicati v januarju v Celovcu „eine kärntnerische Volkstagung“ kot velik protestni shod. Dobernig je obljubil, da se bodo udeležili shoda vsi nemški koroški poslanci in ob sklepu svojega govora je priporočal, da se naj „nezlomljivo držé četrtstoletja preizkušene koroške domače politike“.

Velik shod torej sklicujejo, po starem mnenju, da huronsko vpitje spravi resnico s sveta. Ta stara, res „preizkušena“ taktika najbolje osvetljuje zloglasni koroški sistem in potrjuje Koroščevo interpelacijo. Naši možje in fantje so na fronti, nemškonacionalni „možje in fantje“ pa so oproščeni in zborujejo zoper — Slovence. Ti so samo za to dobri, da prelivajo kri za domovino! Mi čisto mirno čakamo na uspeh imenovane komisije, ako je hotela najti le medlo sličico dejanskih razmer na Koroškem, razburja se pa le tisti, ki ima — slabo vest in se boji resnice.

Dnevne vesti.

„Mirovim“ naročnikom. Največja književna družba za slovenski narod, Družba sv. Mohorja, ima v tiskarni samo dva stavca, vsi drugi so morali k vojakom; vse druge privatne tiskarne v Celovcu so na boljšem, tudi dokaz, kako oblasti „skrbijo“ za kulturno povzdigo našega naroda in koliko da so vredna vladna zatrdjanja o dobrohotnosti do vseh narodov. Družba je morala vsled tega letos skrčiti književno darilo na — štiri knjige, in skrčiti se je moral tudi naš list. V kratkem času dobi tiskarna še enega stavca, in potem bo tudi naš list povečan. Glede cene so šli vsi listi navzgor, nekateri skoro za polovico. Saj je vagon papirja za časopise stal pred vojno približno 2400 kron, sedaj pa stane okrog 15.000 K, pa še težavno ga je dobiti. Kljub temu pa ostane cena našemu listu za kratek čas, dokler se list ne razširi, enaka kakor dosedaj, to je 4 krone, potem pa se bo primerno zvišala.

† Msgr. Jaklič. V četrtek, 20. decembra, so v Zasipih pri Bledu zagrebli v pokojnega vojnega superiorja msgr. Antona Jakliča. Nenadoma ga je bila zadela kap. Njegove zadnje besede so bile: „Popotvanje, bratje, življenje je naše.“ Rajni je bil rojen l. 1855. v Dobropoljah na Dolenjskem, v duhovnika je bil posvečen l. 1882. Kot vojni

superior 3. kora v Gradcu je bil zelo priljubljen, splošno spoštovan, predvsem so ga pa čislali podrejeni mu vojaški duhovniki. Bil jim je oče in brat obenem. Svoj slovenski narod je rajni iskreno ljubil. N. p. v. m!

Šusterščičjanci so začeli izdajati svoje glasilo — „Resnico“, katere 1. številka je že izšla. Tiska se v „Zvezni tiskarni“ g. A. Peska v Ljubljani. Ko so iskali tiskarno za svoj list, se je bojda reklo, da — denar ne igra nobene vloge. Pri nakupu Stadlerjeve tiskarne v Sarajevu je bilo pa ravno narobe; tam je denar igral veliko vlogo. „Slov. Narod“ poroča, da je g. Pesek prodal Zvezno tiskarno za 270.000 K. Kupil jo je od g. Drag. Hribarja za okroglo 60.000 K. Prva številka „Resnice“ se je z resnico že skregala in če bo tako naprej nadaljevala, se bo reklo: Laže kakor „Resnica“.

Zakaj je bil dr. Waldner aretiran. To pove interpelacija, ki so jo stavili v delegacijah na vojnega ministra nemški delegati. Aretirati ga je dal general Rohr. Spravili so ga v Beljak, pa še isto noč izpustili iz zapore. Zato so ga pa v Beljaku internirali in potem iz dežele izgnali. Na posredovanje zborničnega predsednika je smel nazaj na Koroško, pa je bil konfiniran v Dellach. Vzrok aretacije je bil, ker se je dr. Waldner zavzel proti slabim razmeram pri koroških prostovoljnih strelcih, pri katerih so bili 15-, 16-, 17letni dečki, ki še nikdar niso nosili puške. Pa tudi stari, čisto nesposobni ljudje so bili poslani na fronto na višine, kjer so imeli slabo hrano in jih je pobral nemalo, zlasti najmlajše, tifus. Za vrhovnega poveljnika tega kora se je dal imenovati, ne kot častni poveljnik, ampak s plačo, že nad 60 let stari deželni glavar koroški ki — od vojaške službe odkupljen — sploh nikdar ni bil vojak, ne oficir, torej brez vsakega znanja in izkustva v vojaških rečeh. Waldnerjevo posredovanje pri domobranskem ministrstvu je nakopal poslanec Rohrov jezo.

Dr. Janez Ev. Krek je ime novemu društvu, katero je ravnokar potrdila vlada. Namen društva je: kupiti vilo, v kateri je stanoval pokojni, v njej urediti Krekov muzej, izdati Krekove spise in govore in končno temeljit življenjepis našega največjega moža. Kolikor vemo, znaša članarina samo 1 K, zato bo lahko pristopil sleherni naš človek.

Koliko zatega denarja imamo. Dne 19. t. m. se je vršila na Dunaju izredna generalna seja Avstro-ogrške banke. Generalni tajnik Schmid je poročal: Ob izbruhu vojne je bilo 10949 milijonov kron zatega denarja, poleg tega 175 milijonov kron tujih plačilnih sredstev; med vojno se je zlato skrčilo za 8307 milijonov in ga je sedaj za 2642 milijona kron. Razentega ima banka terjatve 782 milijona kron v zlatu. Bankovcev (papirnatega denarja) je bilo ob začetku vojne nekaj nad 3 milijone, po stanju 7. decembra 1917 pa 177 milijarde.

Za Slovensko šolsko društvo na Koroškem je daroval po g. drju. Korošcu državnoželezniški svetnik v c. kr. žel. ministrstvu, g. dr. ing. Edvard Slovsa 100 kron. Izrekamo zahvalo hvaležnega naroda.

Požar. V Replah v grabštanski občini je v gospodarskem posloju J. Veračnika pd. Količarja nastal požar. Poslopje je zgorelo. Živino so rešili. Škoda je velika. Ogenj je povzročil menda 12 leten fant, ki se je z vžigalicami igral.

Iz Welsa se nam piše: Vsem čitateljem „Mira“ vesele praznike in srečno novo leto želimo tukaj začasno nastanjeni Slovenci iz južnih pokrajin. Srečno naprej!

Pozdrav z bojišča. Na Italijanskem, 17. 12. 17. Dragi „Mir“! Vendar si me enkrat zopet obiskal! Težko sem te že pričakoval, ker je tako dolgečas. Upam, da k Božiču ne boš izostal. Imamo zdaj zopet dobro pošto. Nesi tudi ti prisrčna voščila za Božič in novo leto vsem bralcem in bralkam „Mirovim“, posebno pa vrlim Hodišankam. Na svidenje! Al. Nischelwitzer, c. kr. gorski str. p. št. 1.

Dholica. Pred nedavnim sta prišli z bojišča zopet dve žalostni novici, da sta žrtvovala za cesarja svoje življenje Volbej Weis pd. Turkov iz Črnceč in Andrej Lamprecht pd. Kramar, trgovec v Hostiču. Oba sta bila vzorna katoliška moža. Kljuvala sta nad tri leta bojnemu viharju, toda naposled sta morala pasti v boju proti Italijanu. Junaka zapuščata mlade vdove in po tri otroke. Naj sladko počivata v tuji zemlji! Prizadete pa naj tolaži upanje na zopetno svidenje pri Bogu.

Dholica. (Tatvine.) Kakor drugod, tudi pri nas ne pogrešamo dolgih prstov, ki izmaknejo vse, kar more potolažiti lačni in tintam razvajeni želodec. Poprej so stikali po polju, kopali krompir, obirali stročnino, sirk itd., zdaj pa jih je prignala zima bliže stanovanj. Na več krajih so odnesli svinje, teleta, koze in drugo. Posebno veselje pa imajo do ubogih čebel. Že marsikate-

remu čebelarju so izmaknili najboljše sode. Tudi župniku niso prizanesli. Pravijo, da kdor hoče imeti lepe „ruse“, naj se namaže s strdjo. Bomo videli, kdo ima najlepše „ruse“ v župniji. Morda bo še želodec kosmat. Vest imajo sladki uzmo-viči čebel že dosti kosmato.

Dholica. (Odlikovanje.) Srebrno hrabrostno svetinjo je dobil na italijanskem bojišču padli junak Volbej Weis.

Svarilo pred nakupovanjem izdelka „Suppenmassen“. Mnogi izdelovalci, ki si čestokrat prisvajajo visokodoneče naslove, prodajajo v malih zavojčkih takoimono-vane mase za juho po 20 do 30 vin. Pogostoma imajo ti zavojčki napis „za 1 liter juhe“ ali „za 3—4 kroznike juhe“. Vse-bina je do 97% kuhinjske soli, barvane s tero-vim barvilom, ki je vredna kakih 80 vin. 1 kg; soli so primešane čisto male količine drugih reči, kakor posušene korenine, včasih tudi 1—2 fižola, nekaj zrn ječmena ali tudi paprike in drugo. Izdelovalca 1 kg takega izdelka ne stane 1 K, prodaja se pa po 10—20 K kg, ponavadi 12—18 K. Izdelek nima prav nobene redilne vrednosti, po-navadi pa tudi ni užiten in ž njim tudi ni mogoče napraviti kake juhe, ampak le osoljeno vodo brez okusa. Ti izdelki so zelo razširjeni po tr-govinah za živila. Trgovanje s temi izdelki ni nič drugega kakor sleparija. Ne svarimo pred nakupom teh izdelkov samo kupujočega prebival-stva, ampak tudi trgovce, ker je nevarnost, da pridejo pred sodišče, ako take reči prodajajo. Kaznujejo se lahko po § 11, št. 3, ali § 12 za-kona o živilih, ali pa tudi po § 10.

Poslanci in preiskovalna komisija.

Poslanci dr. Korošec in tovariši so 19. dec. vložili na ministrskega predsednika interpelacijo v zadevi ministerjalne in vojaške komisije, ki ste bili poslani v jugoslovansko ozemlje z nalogo, da na licu mesta preiščete razmere, ki so nastale tekom vojne na škodo Jugoslovanov. Interpela-cija pravi: Po informacijah, ki smo jih prejeli, posamezni člani teh komisij ne izvršujejo svoje dolžnosti. Tako je na pr. v Celovcu predložil podmaršal Schenk nekemu župniku, ki ga je zasliševal, sledeča vprašanja: Ali sme duhovnik agitirati? Ali sme v politiki agresivno nasto-pati itd. Isti general je hotel zaslišati tudi že-lezniškega delavca Wieserja. Ker pa mu popolna adresa tega Wieserja ni bila pri rokah, je za-slišanje kratkoma opustil. O členu ministeri-jalne komisije Breitenbachu poročajo, da ne iz-prašuje in ne preiskuje, temveč da s poklicanimi polemizira! Protokoli dajejo le slabo sliko tega, kar priče izpovedujejo in kar se je med vojno res zgodilo. V Mariboru je komisija dovolila, da so krajni glavarji, ki so sami obdolženi nepravi-lnega postopanja, bili navzoči celó pri zasliša-nju takih ljudi, ki se čutijo od okrajnega gla-varstva odvisne in katere je navzoči okrajni glavar sam preganjal. Na Štajerskem mnogo tistih, ki so bili po nedolžnem zaprti, sploh niso zaslišali. Vedno bolj se utrjuje prepričanje, da imate poslani komisiji namen, olepšati protizako-nita dejanja krivcev.

Interpelanti vprašajo Nj. eksc., če je priprav-ljen, ti komisiji takoj odpoklicati in izročiti nji-hove agende komisiji, ki jo naj izvoli parlament?

Kako je z vojsko.

Ob Piavi je že dalje časa mir, le topovi redno delujejo. Tem hujši so pa boji s tirolske strani med Brento in Piavo. Čete generala Kraussa so izvojevale lep uspeh. Zavzele so Col Caprile. 4. infanterijski diviziji in koroškemu pešpolku št. 7 se je posrečilo kljub silni brambi sovražnika napredovati od tu proti jugu in zavzeti sovražne postojanke pri Osteria di Lepre in Monte Asolone. Ujeli so 48 oficirjev in 2000 mož.

Italijani so sedemkrat naskočili, da bi zopet iztrgali Monte Asolone in trikrat Monte Pertica. Vsi napadi so se ob najhujših izgubah izjalovili. Naši postojanke drže.

Vojaška pisma.

Po italijanskem umiku.

Za vedno mi ostanejo v spominu doživljaji in vtisi ob naši ofenzi proti Italiji. Videi in do-živeli sem marsikaj, česar ne bom pozabil celo svoje življenje.

Ko smo šli za našimi naglo prodirajočimi četami, smo šele prav videli in spoznali brezob-zirnost in grozoto strašne svetovne vojne. Ker je bil večji del italijanskih armad ujet na begu, kar ni padlo pod našimi izstrelki, je bila glavna cesta, ki pelje iz Čedadada čez Videm, Codroipo do Pordenone in dalje, kakor tudi vse stranske

ceste, polne vojnega plena. Ogromno dela smo imeli, da smo spravili ves ta plen v občestne jarke in da je bila cesta zopet prosta.

Posebno mnogo je bilo motornih možnarjev težkega kalibra, francoskega in angleškega iz-vora in drugih kanonov, avtomobilov, težkih cestnih lokomobilov in drugih motorjev, strojnih pušk, drugih vsakovrstnih vozov in karet, oblo-ženih tudi z imetjem civilnega prebivalstva itd. Med vsem tem plenom je ležalo tudi mnogo od dušečega plina zadušenih, še vpreženih konjev in druge živine in tudi mrličev. Razširjal se je zaraditega neznosen smrad.

Strašen je bil učinek naših plinovitih granat. Videl sem na več mestih italijanske trenske vo-jake še mrtve sedeti na vozovih, ob katerih so bili tudi konji zadušeni. Videlo se je, kakor bi vse spalo. Ker je bilo nekaj dni deževno vreme, je bilo vse to od cestnega blata prav na debelo oškropljeno.

Tudi mnogo aeroplanov je ležalo ob tej cesti, ki so bili od naših sestreljeni.

Kar je bilo premožnejšega prebivalstva v Vidmu in drugih mestih, so večinoma pobegnili, če so vtegnili; drugi so ostali večinoma doma. Ti so nam kaj radi postregli s polento in vinom, da smo se okrepčali. Tudi sicer ne izgleda tako slabo zaradi prehrane v teh krajih, kakor se je prej po časopisih pisalo. Vsaj nam se je tako zdelo. Cadorna menda res mačje solze toči po teh krajih in po svojih armadah, ki jih je tako nepričakovano izgubil.

Z domoljubnim pozdravom Vam vdani

Jožef Medved.

Koroški gospodar.

Sadjevec za armado. Sindikat za vnovče-vanje sadja v Št. Andražu v Labudski dolini je dobil nalog, da mora za armadno upravo rekvirirati 18.000 hl sadjevca (jabolčnika in hruševca) v volšperškem in velikovškem okraju. 12.000 hl je sindikat že dal armadni upravi na razpolago, ostalih 6000 hl pa bo še rekviriral. Razume se, da se bo sindikat oziral pri tem na domačo po-trebo posestnikov in jim pustil za domačo po-trebo potrebno množino mošta. Ako bi se pa to kje ne zgodilo, prosimo poročila.

Za kratek čas.

Jaka-modraglava v šoli:

Dekan pri izpraševanju: Jaka, ali veš, ko-liko je Bogov? — Jaka se odreže: Trije. — Dekan: Kako pa to? — Jaka: Eden je doma na steni, drugega imajo mati v skrinji, tretjega pa jaz v miznici.

Katehet: Kakšen čudež je Jezus storil na Galilejskem morju? Jaka pomišljuje (katehet pokaže na sliko) ter odgovori samozavestno: Zaspal je.

Katehet: Kako se imenujejo štirje evan-gelisti? Jaka: Adam, Marko itd.

Jaka po spovedi prosi za pokoro: Prosim hudoobni oče zveličavne pokore.

Jaka kot vojak na dopustu:

Znanec: No, Jaka, kako pa se ti dopade pri vojakih? Jaka: Prav dobro, še gnoja mi ni treba voziti.

Razlaga simbolične podobe pravice: Za višje ima oči zavezane, za srednje ima teht-nico v rokah, za nižje pa meč.

Književnost in umetnost.

Slovensko-hrvatska „Luč“. G. Josip Andrić, urednik „Luči“, glasila hrvatskega katoliškega dijaštva, nam poroča, da namerava uredništvo „Luči“ izdati almanah kot skupno hrvatsko-slovensko „Luč“. Marljivi delavci na katoliškem polju, katoliški starešine, akademiki in dijaki se vabijo, da pristopijo kot sotrudniki „Luči“, ki je med vojno izšla v obliki almanaha že v štirih knjigah. Katoliško slovensko dijaštvo je takoj v začetku vojne izgubilo svoje glasilo „Zora“ in bi bi dobilo v „Luči“ nadomestilo. S tem ne bi bilo definitivno rešeno vprašanje našega skupnega glasila, ker bo mogoče o tem sklepati šele, ko bomo zopet vsi zbrani. Vojna je razpršila našo mlado inteligenco na vse strani. S skupno „Lučjo“ bo z obeh strani, slovenske in hrvatske, sijajno manifestirano uverjenje za naše narodno edinstvo, h kateremu se hočemo s skupnim delom priznati javno in očitno. Ta nameravana slovensko-hrvatska „Luč“ bi imela iziti še to zimo, ali vsaj spomladi. Zato bi bilo treba s predpripravami začeti takoj. Vsa vprašanja in prispevki v ta namen se pošljejo na naslov; Dr. Stjepan Markulin, odvetnik v Zagrebu, Kurelčeva ulica 3.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

Slovenska Socialna Matica. Slovenski socialisti, ki so s sedanjim zadržanjem socialdemokratskega dnevnika „Naprej“ nezadovoljni, so ustanovili v Ljubljani „Slovensko Socialno Matico“, zadrugo, ki bo izdajala revijo „Demokracija“. Ta revija začne izhajati 15. januarja 1918 in ne bo politična, marveč znanstvena. Naročnina bo znašala 16 K.

„Südslawische Rundschau“ je ime reviji, ki je začela izhajati v Zagrebu kot glasilo za interese Hrvatov, Srbov in Slovencev. Celoletna naročba stane 30 K, četrtletno 8 K, posamezne številke 70 v. Izhaja vsak teden. V drugi številki je bil zaplenjen ves uvodnik. Že to revijo priporoča.

Lovski list „Weidmannsheil“ v Celovcu je za l. 1918. založil lovski koledar s štirimi krasnimi slikami v barvah na štirih straneh s trdim papirjem, ki stane K 2.80. Slovenskim založnikom priporočamo v posnemanje!

Poslano.

Vojnoposojilno zavarovanje po občinah in denarnih zavodih.

Povodom krasnih bojnih uspehov zoper izdajalca bo tudi najmanjša in najrevnejša občina pripravljena, podpisati na VII. avstrijsko vojno posojilo.

Kaj mora za to izdati? — K 920 — v gotovini. S temi K 920 — pa more že K 27.000 — podpisati, če se posluži vojnoposojilnega zavarovanja c. kr. avstrijskega sklada za vojaške vdove in sirote v prid vpoklicanim ali domačim ubožcem.

Na primer!

Recimo: Mala občina bi imela le 20 vpoklicanih — všteti ujetnike — in bi vsakega od teh zavarovala le za K 1000 — vojnega posojila, bi izdala za to — ker je za K 1000 — plačati le K 35 — na leto — 20 × 35 t. j. K 700 —.

Če pa kateri od teh 20 zavarovanih pade ali umrje, dobi občina že K 1000 — vojnega posojila izplačanih, t. j. K 300 — več kakor je stalo zavarovanje vseh 20 vpoklicanih.

Pravilo je pa žal, da jih od 20 vpoklicanih več pade ali umrje, tako da more dobiti občina 2000 do 5000 K in več kron vojnega posojila, ki jih bo v lajšanje stiske po vojni mogla uporabiti.

Koliko revnih vdov in sirot po padlih junakovih n. pr. bo v breme občini, kolikerim vojnim poškodovancem bo morala dajati podpore in kako dobro bo, če bo občina mogla seči po sredstvih, ki jih je dobila od vojnoposojilnega zavarovanja c. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote.

Recimo pa, da bi nobeden zavarovanih ne padel ali umrl, kar je žalibog izključeno, potem bi lahko občina zavarovanja ali naprej plačevala — to bi v slučaju doživetja bilo enako obrestovanju vlogam pri hranilnicah, ker bi v 20 letih za vojnoposojilno zavarovanje, po K 1000 — računeno, 20 × 35, t. j. K 700 — vplačala in dosegla K 1000 — vojnega posojila z obrestmi, torej nad K 300 — dobička — ali pa razveljavila, v katerem slučaju bi občina dobila vrnjen vplačani denar, ker glasom zavarovalnih pogojev — v nasprotju z drugimi zavarovanji — vplačani denar ne zapade; občine bi dobile celo več nazaj, ako bi med tem kurz vojnega posojila poskočil, manj pa, če bi bil med tem kurz padel.

Katera zavarovanja bo pa občina tudi po vojni gotovo plačevala nadalje?

Zavarovanja tistih oseb, ki se hudo bolani povrnejo (n. pr. za tuberkulozne). Zakaj?

Ker dobi občina po njihovi smrti za vsakih K 35 — vplačanih po K 1000 — vojnega posojila takoj izplačanih.

Druga zavarovanja more, kakor rečeno, ali vplačevati naprej kot hranilno vlogo, ali brez izgube razveljaviti, ali na vračajoče se zavarovance prodati. Mnogo povrnivših se, ki hočejo skrbeti za ženo, otroke ali stariše, bo občini polico rado odkupilo in bodo zavarovanje sami radi naprej plačevali, zlasti potem, če se čutijo bolane.

Torej nikjer riziko!

Če pa občina ne more ali noče prav nobene gotovine izdati, se morejo kosi prejšnjega ali sedanjega vojnega posojila po izdajnem kurzu oddati v plačilo, ali po želji dotične občine vsaka banka zavaruje vpoklicane brez vsake obveznosti za občino le proti znanemu na polici in proti 5% obrestovanju vplačanih premij, to se pravi, če kak zavarovani vpoklicanec umrje, dobi občina sicer K 1000 — zavarovanega vojnega posojila izplačanih, mora pa zato banki povrniti letno premijo K 35 — s 5% nimi obrestmi, t. j. K 1.75, skupaj torej K 36.75.

Ta vstrežljivost bank pa dokazuje, da se tu ni treba izgube. Naj bi torej vsaka občina v svojem lastnem interesu vojnoposojilno zavarovanje vpoklicanih sama plačevala in le tam, kjer ni dovolj gotovine, ostali del vpoklicanih odkazala v zavarovanje banki. Za vrednost vojnoposojilnih zavarovanj c. kr. avstrijskega sklada za vojaške vdove in sirote spričujejo nadalje še odloki deželnih vlad in deželnih odborov, nadalje veliko število občinskih zavarovanj (kolektivnih zavarovanj) v sosedni Tirolski in na Štajerskem.

Z vojnim posojilom — kolektivnim zavarovanjem koristijo torej občine:

1. samim sebi, ker si s tem zagotovijo sredstva za lajšanje sile po vojni,
2. sklada za vdove in sirote padlih junakov, kateremu v dobro je del zavarovalnega dobička, in
3. konečno prav posebno naši dragi domovini, ki se mora danes za svoj obstoj tako hudo boriti.

Vzroka dovolj za marljivo sodelovanje, ako naj krasnemu uspehu z orožjem na jugu sledi tak uspeh vojnega posojila!

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomarančnik, dišeča perla, višnjevec. Skaziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 12 — franko po povzetju.

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

500 kron v zlatu

Če ne odstrani krema Grolich z zraven spadajočim mlinim praškom vse solnčne pege, maroge, solnčne opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kože mladostno svežo in nežno. Cena K 6.85 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 17 —, 6 porcij K 32.50. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. — Naslov za naročila:

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Diamanti za rezanje stekla.

Diamantov za rezanje stekla morem sedaj le št. 4 po K 1170 in št. 5/8 „16“ — oddajati, ker je privoz diamantov prekinjen in se dobi surovina le prav težko in po prav visokih cenah. Povzetna poštnina stane 85 h. Za resno in solidno blago jamči

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 270.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 245. — Povzete 55 h več. — Naslov za naročila:

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.